

Helsinki 9.11.2016

Sosiaali- ja terveysministeriö

Meritullinkatu 8, Helsinki

Viite: Lausuntopyyntö STM057:00/2016

LAUSUNTO

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta laiksi sosiaali- ja terveystalouden tuottamisesta

Suomen yrittäjien toimialajärjestö Suomen Kunto- ja terveysliikuntakeskusten yhdistys SKY ry pitää valmistelussa olevaa lakiesitystä erittäin merkittävänä myös liikunta- ja hyvinvointialan yrittäjien osalta. Suomen Yrittäjien toimialajärjestönä olemme osallistuneet lausuntojen valmisteluun SY:n hyvinvointialan valiokunnan jäsenenä.

Toimialajärjestömme tukee Suomen Yrittäjien SOTE- ja valinnanvapausmallia sekä tässä lausuntopyynnössä tehtyä SY:n lausuntoa. SOTE-uudistuksen tavoitteet voidaan saavuttaa hyödyntämällä myös pk-sektorin ketteriä ja osaavia paikallisia palvelutuottajia. Hallintorakenteiden uudistamisen yhteydessä tulee myös varmistaa uusien toimintatapojen ja -mallien käyttöönotto mm. hyvin käytäntöjen muodossa.

Valmisteluvaiheen yhteydessä on virkamiesvalmistelun pohjalta 10.10. 2016 esitetty alustava ehdotus Suomalaisesta valinnanvapausmallista. Kun sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen tavoitteena on kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä hillitä palveluista aiheutuvia kustannuksia 3 miljardilla eurolla vuoteen 2029 mennessä on hyvä myös tunnistaa tulevassa palvelurakenteessa olemassa olevana resurssina liikunta- ja hyvinvointipalveluja tuottavien yrittäjien osaaminen ja valmiina oleva palvelutuottajaverkosto.

Yhtenä keskeisenä keinona hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamisessa on liikunta, jolla on merkittävä rooli niin terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä kuin sairauksien ehkäisyssä, hoidossa ja kuntoutuksessa. Hyvinvointipalveluihin liittyy myös liikunta. Liikuntayrittäjyys on voimakkaasti kasvava ja työllistävä toimiala. Kyseessä ei ole ainoastaan kunto- ja terveysliikuntapalvelut sillä terveyden edistäminen pitää sisällään laajan joukon palveluyrittäjyyttä.

SOTE-rakaisun kautta kuntien vastuulle on jäämässä terveyden edistäminen. Nyt esitetyssä projektiryhmän luonnoksessa palvelun käyttäjällä eli asiakkaalla olisi valinnanvapaus kolmessa eri vaiheessa eri tasoilla:

- Asiakas valitsee koko valtakunnan alueelta uudistettuja sosiaali- ja terveydenhuollon perus- ja lähipalveluita antavan palveluntuottajan, sote-omatiimin, johon listautuu asiakkaaksi.

Luonnoksessa kuvataan mm. palvelun sisältöä, jossa toimialamme yrittäjät voivat toimia osana palveluketjua ja palveluntuottajina toimialallaan esim. omatiimipalveluissa.

- Palvelutarpeen arvioinnin jälkeen kiireettömässä hoidossa ja palvelussa maakunnan palvelulaitos antaa asiakassetelin tai henkilökohtaisen budjetin (esim. vammaispalvelut ja muut useita eri palveluita tarvitsevat asiakkaat), joiden avulla asiakas valitsee hoitopaikkansa tai tarvitsemansa palvelun tuottajan

Liikunnan tulisi olla osa SOTE-ratkaisua ja sitä tulisi lähestyä palvelustrategian kautta ja valinnanvapausmallilla. Liikunnan käypähoitosuosituksen avulla voimme tehdä vaikuttavaa työtä sosiaali- ja terveysmenojen vähentämiseksi sekä liikkumisen lisäämiseksi. Ns. liikuntareseptiin voidaan liittää asiakasseteli tai henkilökohtainen liikkumisbudjetti. Meillä on valmiina valtakunnallinen liikunta- ja hyvinvointialan tuottajaverkosto.

Liikunta on keskeinen osa terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä sekä sairauksien ehkäisyä, hoitoa ja kuntoutusta. Lähes 90 prosenttia suomalaisista asuu kunnassa, josta löytyy yksityinen liikuntapalveluntuottaja. Sisällyttämällä liikunta viralliseen palvelurakenteeseen yhdeksi terveystyön osaksi voimme ennaltaehkäistä sairauksia ja säästää hoitotoimenpiteiden kustannuksissa.

Palveluketjukokonaisuudessa terveyttä edistävät liikuntapalvelut voitaisiin järjestää palvelusetelimallilla eli asiakassetelillä.

Noin 80 prosenttia Suomen kunnista on alle 20 000 asukkaan kuntia, lähes puolet alle 5 000 asukkaan ja noin 2/3 alle 10 000 asukkaan kuntia. Palvelurakenteet on hyvä tehdä tavalla, joka edistää monituottajamallia (14 § yksityiskohtaisissa perusteluissa tulee vahvistaa maakunnan velvoitetta käyttää monituottajamallia). Yksityisiä liikuntapalveluntuottajia tulee ja kannattaa hyödyntää merkittävässä osassa uutta SOTE-ratkaisua.

Helsingissä 9.11.2016

Jutta Östeberg-Hurme
Puheenjohtaja
SKY, Suomen kunto- ja terveysliikuntakeskusten ry

Riitta Hämäläinen-Bister
Toiminnanjohtaja
SKY, Suomen kunto- ja terveysliikuntakeskusten ry
Puh. 040 515 4449
eMail: riitta@sky-ry.fi